

บทที่ 6

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ในการวิจัยและพัฒนาการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ประจำแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี ในครั้งนี้ ขอเสนอการสรุป การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ จากการวิจัยเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. สรุปการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ซึ่งแต่ละตอนมีรายละเอียด ดังนี้

สรุปการวิจัย

การวิจัยและพัฒนาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี โดยการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่เชื่อมั่นว่าผู้มีส่วนสำคัญและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ ทุกฝ่ายมีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนายุวมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ ได้ ถ้าได้รับการเสริมพลังโดยชุมชนเองอย่างเหมาะสม ดังนั้นการวิจัยและพัฒนา (R&D) โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) ในการวิจัยที่เน้นการมีส่วนร่วมอย่างสำคัญจากผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในทุกขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนาเริ่มตั้งแต่ร่วมกันศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนา การแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนา กำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาและการปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์

การวิจัยและพัฒนาครั้งนี้เป็นการสร้างโอกาสให้ผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ ทุกฝ่ายได้มาร่วมเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ ในแต่ละขั้นตอนตามความเหมาะสม โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับการเป็นยุวมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ บุคลิกภาพในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ และเจตคติต่อการเป็นยุวมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี เป็นกรอบการวิจัย ผลการวิจัยและพัฒนาที่สำคัญ คือ

1. สภาพการพัฒนาอายุมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี

การดำเนินงานการพัฒนาอายุมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี พบว่าอายุมัคคุเทศก์ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ไม่มีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของอายุมัคคุเทศก์ บทบาทหน้าที่ มารยาท และจรรยาบรรณของอายุมัคคุเทศก์ ประวัติ ความเป็นมา และคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ การอนุรักษ์ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว บุคลิกภาพของอายุมัคคุเทศก์ และการบรรยายและตอบคำถาม นอกจากนี้ยังมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเป็นอายุมัคคุเทศก์ และต่อแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี

2. ปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาอายุมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี

จากการวิเคราะห์ สามารถจำแนกปัญหาในการพัฒนาอายุมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี ในแต่ละองค์ประกอบได้ดังนี้

2.1 ขั้นตอนความรู้เกี่ยวกับการเป็นอายุมัคคุเทศก์ประจำแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์

อายุมัคคุเทศก์ที่ทำหน้าที่ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ ทุกคนไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในการเป็นอายุมัคคุเทศก์ ซึ่งส่วนใหญ่จะได้รับคำแนะนำจากครูผู้ดูแลเท่านั้น จึงทำให้อายุมัคคุเทศก์ ยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตลอดจนจรรยาบรรณในการเป็นอายุมัคคุเทศก์ นอกจากนี้การดำเนินงาน การดูแลรักษาและความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ อายุมัคคุเทศก์ ทุกคนก็ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงาน การดูแลรักษา และความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี เลย

2.2 ขั้นตอนบุคลิกภาพในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี

บุคลิกภาพของอายุมัคคุเทศก์ในด้านของการแต่งกายนั้นจะสุภาพ สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย แต่จะมีเรื่องของรองเท้าที่บางคนยังไม่ใส่รองเท้าหุ้มส้นหรือรองเท้าผ้าใบ ส่วนในด้านของการบรรยายและตอบคำถามนั้น ยังบรรยายและตอบคำถามได้ไม่ดีมากนัก กล่าวคืออายุมัคคุเทศก์จะพูดแบบติดๆขัดๆ ไม่เป็นธรรมชาติ จึงทำให้อายุมัคคุเทศก์ขาดความรู้ในเรื่องของการดูแลบุคลิกภาพ ส่วนการบรรยายและตอบคำถามนั้น ไม่ได้เกิดขึ้นจากความเข้าใจในเรื่องที่ตนเองจะบรรยาย แต่เกิดจากครูผู้ดูแลเป็นผู้ที่เขียนคำบรรยายให้ จึงทำให้อายุมัคคุเทศก์บรรยายและตอบคำได้เฉพาะเท่าที่เขียนให้

2.3 เจตคติต่อการเป็นยุวมัคคุเทศก์ประจำแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบล จักรสิทธิ์ อำเภอมือง จังหวัดสิงห์บุรี

ยุวมัคคุเทศก์ส่วนใหญ่จะไม่เห็นความสำคัญ และคุณค่าของการได้เป็นยุวมัคคุเทศก์และแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ จึงทำให้ยุวมัคคุเทศก์ส่วนใหญ่ยังไม่มีเจตคติที่ดีต่อการเป็นยุวมัคคุเทศก์ และต่อแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์

3. แนวทางและวิธีการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ประจำแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์

ใช้ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างทักษะการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ประจำแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ เป็นสำคัญโดยเชื่อว่าเมื่อยุวมัคคุเทศก์มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องและเกิดความตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของการพัฒนายุวมัคคุเทศก์แล้วก็จะนำไปสู่การพัฒนายุวมัคคุเทศก์ประจำแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ ให้เหมาะสม ซึ่งยุทธศาสตร์นี้จำเป็นต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้เหมาะสมกับปัญหาและความต้องการพัฒนาโดยคำนึงถึงความเหมาะสม ความมีประสิทธิภาพและความเป็นไปได้เป็นสำคัญดังวิธีการสำคัญคือ

3.1 การประชุม

3.2 การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

4. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จวิธีการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ประจำแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ ในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคั้งนี้สามารถจัดกิจกรรมการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ประจำแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ ได้ครบทั้ง 3 ขั้นตอน โดยผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ประจำแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ ทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาทุกกิจกรรม

4.1 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ ในขั้นตอนความรู้เกี่ยวกับการเป็นยุวมัคคุเทศก์ประจำแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ มีดังนี้

มีการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโดยในหลักสูตรที่มีเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับมัคคุเทศก์และแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ โดยคะแนนสอบหลังการฝึกอบรมต้องมากกว่าร้อยละ 75

4.2 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ ในขั้นตอนบุคลิกภาพในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ มีดังนี้

มีการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโดยในหลักสูตรที่มีเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับบุคลิกภาพในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ อำเภอมือง จังหวัดสิงห์บุรี โดยคะแนนสอบความรู้ ความเข้าใจในเรื่องบุคลิกภาพของยุวมัคคุเทศก์ และการบรรยายและตอบคำถาม หลังการฝึกอบรมต้องมากกว่าร้อยละ 75

4.3 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ ในขั้นตอนเจตคติต่อการเป็นยุวมัคคุเทศก์ประจำแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ มีดังนี้

มีการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโดยในหลักสูตรมีเนื้อหาและวิธีการในการสร้างเจตคติที่ดีต่อการเป็นยุวมัคคุเทศก์และต่อแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ โดยหลังการฝึกอบรมต้องมากกว่าร้อยละ 75

5. ผลการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ประจำแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์

ผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ ได้ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ จนเกิดผลการพัฒนา คือ ยุวมัคคุเทศก์ได้พัฒนาความรู้เกี่ยวกับยุวมัคคุเทศก์และความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ เพิ่มขึ้น ได้พัฒนาบุคลิกภาพในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ และสามารถบรรยายและตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง ชัดถ้อยชัดคำ และได้พัฒนาเจตคติที่ดีต่อการเป็นยุวมัคคุเทศก์ และเจตคติที่ดีต่อแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ ขึ้นในระดับหนึ่ง นอกจากนี้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ประจำแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ ในครั้งนี้ยังได้ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมเรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนายุวมัคคุเทศก์จริง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยและพัฒนาการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ จำเนียรการวิจัยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย จากการวิจัยนอกจากสามารถพัฒนายุวมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ แล้ว ยังก่อให้เกิดการสังสมและภูมิปัญญาของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย สามารถนำมาเป็นข้ออภิปรายที่มีสาระสำคัญดังนี้

1. การพัฒนายุวมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ โดยชุมชน การพัฒนายุวมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ ผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ประจำแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ เกิดกระบวนการเรียนรู้ ทั้งในด้านการรับสมัครคัดเลือกยุวมัคคุเทศก์ การสร้างเนื้อหาหลักสูตรการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ ทั้งหมดนี้ได้สร้างให้เกิดแนวคิดใหม่ในการพัฒนาการฝึกอบรมยุวมัคคุเทศก์ว่าทุก ๆ ภาคส่วนในชุมชนสามารถช่วยกันพัฒนายุวมัคคุเทศก์ได้และเกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน สอดคล้องกับกรมการพัฒนาชุมชน (2548, หน้า 5 -10) กล่าวถึงการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (participatory learning) ว่า เป็นกระบวนการที่พยายามส่งเสริมให้คนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อเกิดพลังอย่างสร้างสรรค์ ทั้งทางความคิดและการทำงานเพื่อให้เกิดแนวทางใหม่ในการพัฒนาของทุกฝ่าย และได้สอดคล้องกับสมส่วน บูรณพงษ์ (2549, หน้า 88) ที่ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

เป็นการทำให้ได้กระบวนการเรียนรู้การพัฒนาภูมิภาคที่ประจำแหล่งโบราณคดีบ้านโป่งมะนาวมีประสิทธิภาพ สามารถปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสมัครใจและก่อให้เกิดใจรักในการอนุรักษ์และเห็นคุณค่าความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมด้านโบราณคดีตามมาได้อย่างยั่งยืน

2. การพัฒนาการเสริมสร้างทักษะการพัฒนาภูมิภาคในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี

2.1 โดยการประชุม ผู้มีส่วนสำคัญและผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนระหว่างการค้าเนงานการพัฒนาการทำงานของภูมิภาคที่พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชน โดยการประชุมร่วมกัน กล่าวถึงการดำเนินงานเกี่ยวกับ การประชุมหรือวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (participatory action research : PAR) เพื่อ ทำให้เกิดแนวคิดในการพัฒนาของประชาชนในชุมชนนั้น จะต้องมึเทคนิคในการระดมสมองร่วมกัน โดยผู้นำชุมชน และประชาชนในหมู่บ้าน จะต้องระดมความคิด การวางแผน และ การทำงานร่วมกัน นับว่าเป็นวิธีการพูดคุยและทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ที่ทุกฝ่ายจะได้ประโยชน์จากการประชุมและการนำข้อสรุปของการประชุมไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 โดยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์จากการเรียนรู้จากสภาพปัญหาจริง ได้ฝึกทักษะการเรียนรู้สอดคล้องกับข้อเสนอของสมคิด บางโม (2544, หน้า 14-15) ที่ได้เสนอว่าการฝึกอบรมเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ หลักการ แนวคิดในเรื่องการพัฒนาคนเพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่อไป

3. ผลกระทบจากการพัฒนาภูมิภาคที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ ที่สามารถ สร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวได้อย่างดีเยี่ยม ทำให้เกิดการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่น สอดคล้องกับวรรณ ศิลปอาษา (2545, หน้า 217) ได้ศึกษาไว้เมื่อการท่องเที่ยวขยายตัวสู่ชุมชน ทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบด้านบวกซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจชุมชน ดังนี้

3.1 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่น เมื่อการท่องเที่ยวขยายตัวสู่ท้องถิ่น จะเริ่มมีการลงทุนผลิตภัณฑ์สินค้าพื้นบ้าน รายได้ที่เกิดจากการเกษตรจะเปลี่ยนไปสู่เศรษฐกิจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และช่วยทำให้เศรษฐกิจของชุมชนเข้มแข็งขึ้น

3.2 การกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น การเดินทางของนักท่องเที่ยวย่อมต้องมีการจับจ่ายใช้สอยในการซื้อสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว ทำให้ชุมชนท้องถิ่นมีรายได้โดยรวมเพิ่มขึ้น โดยส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะใช้จ่ายในรายการต่าง ๆ เช่น การซื้อของที่ระลึก ค่าที่พัก ค่าอาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น

4. ผลกระทบจากการพัฒนาภูมิภาคที่ประจำแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ ที่สามารถ สร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวได้อย่างดีเยี่ยม ทำให้เกิดการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่น สอดคล้องกับวรรณ ศิลปอาษา (2545, หน้า 221) ได้ศึกษาไว้

นอกจากการ ท่องเที่ยวจะส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่นแล้ว ยังมีผลดีต่อสังคมและวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นด้วย พอสรุปได้ดังนี้

4.1 การเปลี่ยนแปลงแบบแผนการประกอบอาชีพของชุมชนท้องถิ่น ในท้องถิ่นที่ การท่องเที่ยวขยายตัวเข้าไปถึงจะทำให้ประชาชนในชุมชนนั้นสามารถประกอบอาชีพเสริมเกี่ยวกับการให้บริการท่องเที่ยวได้ เช่น ร้านขายของที่ระลึก นอกเหนือจากอาชีพหลัก เป็นการเพิ่มรายได้ให้ชุมชน และช่วยให้ชุมชนมีความเข้มแข็งขึ้น

4.2 ช่วยสร้างความเข้าใจที่ดี ระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชนท้องถิ่น เมื่อมีนักท่องเที่ยว เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนท้องถิ่น ย่อมต้องมีการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างนักท่องเที่ยว และประชาชนในท้องถิ่น มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกิดการเรียนรู้และยอมรับ วัฒนธรรมของกันและกัน ก่อให้เกิดสัมพันธภาพและความเข้าใจที่ดีต่อกัน

4.3 ช่วยสร้างความสามัคคีแก่ชุมชนท้องถิ่น เนื่องจากประชาชนในท้องถิ่นจะเกิด ความรู้สึกภาคภูมิใจ ตระหนักในคุณค่า และเกิดความหวงแหนในทรัพยากรการท่องเที่ยวของ ชุมชน จึงเกิดความสามัคคีร่วมมือร่วมใจกัน เพื่ออนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว ของท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการพัฒนาข้อมูลภาคีในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ ครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ลักษณะคือ ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้และ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยและพัฒนาครั้งต่อไป ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1.1 การวิจัยและพัฒนาการพัฒนาข้อมูลภาคีในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนอย่างสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การพัฒนาในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การร่วมกันศึกษาสภาพการดำเนินการพัฒนาข้อมูลภาคีใน การนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ ในปัจจุบัน การร่วมกันระบุปัญหาและ ความต้องการพัฒนาแล้วร่วมกันระดมความคิดเพื่อแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนา กำหนด ตัวชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนา ร่วมกันปฏิบัติในกิจกรรมการพัฒนา เป็นกระบวนการที่ ชุมชนแห่งอื่นทั่ว ๆ ไปที่มีความตั้งใจในการพัฒนาข้อมูลภาคีนำไปปรับประยุกต์ตามความ เหมาะสมตามสภาพพื้นที่ต่อไป

1.2 การวิจัยและพัฒนาการพัฒนาข้อมูลภาคีในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสิทธิ์ ในครั้งนี้เหมาะสมสำหรับนำไปปรับประยุกต์ใช้ในกรณีต้องการฝึกอบรม ข้อมูลภาคีประจำท้องถิ่นจริง ๆ โดยเฉพาะในกระบวนการพัฒนาขั้นตอนแรกที่สำคัญที่สุดในการ พิจารณาคัดเลือกข้อมูลภาคีต้องได้เยาวชนที่สมัครใจ ต้องการจะเป็นข้อมูลภาคีเป็น

ข้อสำคัญลำดับแรกที่สุดในการพิจารณาคัดเลือกเพราะจะได้ยุวมัคคุเทศก์ที่มีคุณภาพในการปฏิบัติงานจริงๆ

แต่ถ้าหากเป็นการฝึกอบรมยุวมัคคุเทศก์เพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ เช่น ต้องการฝึกอบรมให้เป็นความรู้แก่เยาวชนทั่วไป ก็ไม่จำเป็นต้องใช้เกณฑ์การพิจารณาความสนใจของเยาวชนก็ได้

1.3 การวิจัยและพัฒนาการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ ในครั้งนี้ใช้วิทยากรภูมิปัญญาในท้องถิ่นเป็นหลัก นอกจากความรู้เฉพาะด้านวิชาเฉพาะต้องพิจารณาสรรหาผู้รู้หรือนักวิชาการจริงมาสอนเช่น เรื่องเกี่ยวกับมัคคุเทศก์ การปฏิบัติจริงในการนำชมอย่างมีจรรยาบรรณ เป็นวิธีการให้ทุกภาคส่วนในชุมชนมาช่วยกันในการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ของชุมชนโดยชุมชนเอง

1.4 การวิจัยและพัฒนาการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ แห่งนี้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวด้านโบราณสถาน และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นวิธีการหนึ่งกระตุ้นให้ส่วนราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมมือกันดำเนินการอย่างเข้มแข็งแล้วจะเป็นตัวอย่างที่ดี ที่สามารถนำไปใช้อธิบายถึงประโยชน์ของแหล่งท่องเที่ยวด้านโบราณสถาน และภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีต่อชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรมจะทำให้ชุมชนหรือหมู่บ้านต่างๆ ที่มีแหล่งด้านโบราณสถาน และภูมิปัญญาท้องถิ่น อยู่ในพื้นที่จะลุกขึ้นมาปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อโอกาสในการพัฒนาต่อไปในอนาคตและสิ่งเหล่านี้จะเป็นแนวทางสำคัญในการใช้แก้ปัญหาและการป้องกันการทำลายแหล่งท่องเที่ยว ของตำบลจักรสีห์ ที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ จะนำมาซึ่งชื่อเสียงและรายได้แก่ตำบลจักรสีห์

1.5 การวิจัยและพัฒนาการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ ครั้งนี้ผู้ที่เกี่ยวข้องและมีหน้าที่รับผิดชอบควรสนับสนุน กระตุ้น สร้างแรงจูงใจควรมีการจัดกิจกรรมเสริมพลังอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมตามภาวะเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยและพัฒนาต่อไป

การวิจัยและพัฒนาการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี ในครั้งนี้ เป็นกระบวนการพัฒนาที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องบางส่วนเท่านั้น การพัฒนายุวมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ นำไปสู่การเป็นองค์กรในการเรียนรู้และต้องลงมือปฏิบัติจริง และต้องมีความอดทนและจริงจังในการพัฒนาชุมชน ดังนั้นจึงสมควรจัดให้มีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) สำหรับผู้มีส่วนสำคัญและเกี่ยวข้องได้เข้ามาร่วมคิด วางแผนดำเนินการและพัฒนาพร้อมกันอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้จะเป็นการพัฒนาแบบองค์รวมแล้วยังจะทำให้ชุมชนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (learning community) ก่อให้เกิดการพัฒนา "คน" ซึ่งเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาที่จะส่งผลให้เยาวชนของชาติเป็น คนเก่ง ดี และมีความสุขอย่างยั่งยืนตลอดไป